

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 1Cdo/12/2017
Identifikačné číslo spisu: 8113207598
Dátum vydania rozhodnutia: 26.06.2018
Meno a priezvisko: JUDr. Janka Cisárová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2018:8113207598.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne T., bývajúcej v M., zastúpenej Mgr. Marcelom Kandrikom, advokátom so sídlom v Prešove, Grešova 7, proti žalovanej BNP PARIBAS PERSONAL FINANCE SA, so sídlom Boulevard Haussmann 1, 75009 Paríž, Francúzsko, zapísaná v parížskom Registri obchodu a spoločnosti pod č. 542 097 90, konajúca na území Slovenskej republiky prostredníctvom BNP PARIBAS PERSONAL FINANCE SA, pobočka zahraničnej banky, so sídlom v Bratislave, Karadžičova 2, IČO: 47 258 713, zastúpenej SOUKENÍK - ŠTRPKA, s. r. o. so sídlom v Bratislave, Šoltésovej 14, IČO: 36 862 711, o zaplatenie 3 648 € s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 11 C 127/2013, o dovolaní žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Prešove zo 16. marca 2016 sp. zn. 13 Co 161/2014, 13 Co 162/2014, takto

rozhodol:

Súd v dovolacom konaní pokračuje s právnym nástupcom CETELEM SLOVENSKO a.s, so sídlom v Bratislave, Panenská 7, IČO: 35 787 783, ktorá zanikla zlúčením so spoločnosťou BNP PARIBAS PERSONAL FINANCE SA, so sídlom Boulevard Haussmann 1, 75009 Paríž, Francúzsko, za ktorú koná na území Slovenskej republiky BNP PARIBAS PERSONAL FINANCE SA, pobočka zahraničnej banky, so sídlom v Bratislave, Karadžičova 2, IČO: 47 258 713.

Dovolanie o d m i e t a.

Žalovaná má nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Žalobkyňa sa žalobou doručenu súdu 15. marca 2013 a neskôr doplnenou podaním z 20. mája 2014 domáhala, aby právnej predchodkyni žalovanej bola uložená povinnosť zaplatiť 3 648 € s 8,75 % úrokom z omeškania ročne zo sumy 3 648 € od 16. apríla 2013 až do zaplatenia a nahradiť trovy konania.

2. Okresný súd Prešov (ďalej len „súd prvej inštancie“ alebo „okresný súd“) rozsudkom z 8. októbra 2014 č. k. 11 C 127/2013-177 pôvodnú žalovanú zaviazal zaplatiť žalobkyni 1 668 € s úrokom z omeškania vo výške 8,75 % ročne od 22. mája 2014 do zaplatenia v lehote troch dní od jeho

právoplatnosti. Žalobu v prevyšujúcej časti zamietol. Vyslovil, že účastníci nemajú nárok na náhradu trov konania.

3. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) na odvolanie oboch strán sporu rozsudkom zo 16. marca 2016 sp. zn. 13 Co 161/2014, 13 Co 162/2014 rozsudok súdu prvej inštancie: I. zmenil v jeho napadnutej zaväzujúcej časti tak, že návrh žalobkyne na zaplatenie 1 668 € s 8,75 % úrokom z omeškania ročne od 22. mája 2014 do zaplatenia zamietol, II. potvrdil vo výroku, ktorým okresný súd žalobu v prevyšujúcej časti zamietol, III. zmenil vo výroku o trovách konania tak, že žalovanej náhradu trov konania nepriznal; ďalej hore označeným rozsudkom žalovanej nepriznal náhradu trov odvolacieho konania a potvrdil uznesenie okresného súdu z 20. mája 2014 č. k. 11 C 127/2013-127 o nepriznaní oslobodenia od súdnych poplatkov žalobkyne.

4. Proti tomuto rozsudku dovolacieho súdu podala žalobkyňa dovolanie, ktorého prípustnosť vyvodzovala z § 421 ods. 1 písm. a/ CSP. V dovolaní opisujúc podrobne skutkový stav danej veci spochybnila správnosť aplikácie § 454 Občianskeho zákonníka. Poukázala na to, že základným predpokladom naplnenia skutkovej podstaty bezdôvodného obohatenia podľa § 454 Občianskeho zákonníka je existencia právnej povinnosti (zákonnej alebo zmluvnej) na plnenie toho, za koho sa plnila a na druhej strane neexistencia povinnosti u toho, kto v skutočnosti plnil. Uviedla, že žalovaný návrh na uzavretie zmluvy učinil tak dlžníkovi (manžel žalobkyne, pozn. dovolacieho súdu) ako aj partnerovi (žalobkyne, pozn. dovolacieho súdu), jeho úmyslom bolo, aby obaja sa stali subjektami zmluvy. Plnenie za iného by do úvahy prichádzalo iba za pripustenia absurdnej konštrukcie, že žalobkyňa vedela, že právnu povinnosť plniť má iba jej manžel, a to titulom absolútne neplatného právneho úkonu, o ktorom by obaja súčasne mali nielen vedomosť, ale manžel žalobkyne by súhlasil s plnením žalovanému a zároveň aj rodičia žalobkyne by vedeli, že zmluva o úvere je absolútne neplatným úkonom a že v skutočnosti plnia za manžela (teraz bývalého manžela) svojej dcéry titulom vydania bezdôvodného obohatenia z neplatnej zmluvy o úvere. Podľa jej presvedčenia išlo v predmetnej veci o plnenie titulom absolútne neplatného právneho úkonu zo strany žalobkyne a jej rodičov, odvolací súd sa pri posudzovaní otázky bezdôvodného obohatenia a posudzovaní otázky platnosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu (R 1/1979). V tejto súvislosti uviedla, že rozhodnutie odvolacieho súdu nie je dostatočne odôvodnené, čo označila za porušenie práva na spravodlivý proces. V dovolaní vyčítala odvolaciemu súdu tiež nesprávne právne posúdenie otázky oslobodenia od súdnych poplatkov. Argumentovala uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5SŽi 6/2011, v zmysle ktorého o zrejme bezúspešné uplatňovanie alebo bránenie práva sa jedná najmä vtedy, ak už zo skutkových tvrdení žiadateľa je nepochybné, že mu vo veci nemôže byť vyhovie. Podľa jej presvedčenia o takýto prípad v jej veci nešlo. Vzhľadom k uvedenému žiadala, aby dovolací súd napadnutý rozsudok odvolacieho súdu zrušil alebo ho zmenil tak, že žalobe v celom rozsahu vyhovie a prizná jej náhradu trov konania a rovnako zrušil alebo zmenil aj napadnuté uznesenie.

5. Žalovaná v písomnom vyjadrení k dovolaniu uviedla, že s účinnosťou ku dňu 30. júna 2016 došlo k cezhraničnému zlúčeniu spoločnosti CETELEM SLOVENSKO a.s. so sídlom v Bratislave, Panenská 7, IČO: 35 787 783 so spoločnosťou BNP PARIBAS PERSONAL FINANCE SA, so sídlom Boulevard Haussmann 1, 75009 Paríž, Francúzsko; spoločnosť CETELEM zanikla zlúčením bez likvidácie, bola vymazaná z obchodného registra s účinnosťou k 30. júnu 2016 a jej univerzálnym nástupcom sa stala spoločnosť BNP PARIBAS PERSONAL FINANCE SA, za ktorú na území Slovenskej republiky koná PARIBAS PERSONAL FINANCE SA, pobočka zahraničnej banky, na ktorú prešli všetky práva a povinnosti spoločnosti. Navrhla, by dovolací súd dovolanie žalobkyne zamietol stotožňujúc sa s právnym záverom odvolacieho súdu, že žalobkyňa nie je zaviazaná zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere a vo vzťahu k nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia je vecne pasívne legitimovaný bývalý manžel žalobkyne. Poukázala na to, že dohoda o prevzatí plnenia nemá za následok zmenu v subjektoch záväzku.

6. V dôsledku skutočnosti (strata procesnej subjektivity spoločnosti CETELEM SLOVENSKO a.s.) ktorá nastala po právoplatnosti rozhodnutia, dovolací súd v konaní pokračoval s právnym nástupcom subjektu, ktorý zanikol (§ 64 CSP).

7. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 2 písm. b/ CSP), v ktorej neprospech (z hľadiska procesného) bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť. Na stručné odôvodnenie (§ 451 ods. 3 veta prvá CSP) dovolací súd uvádza nasledovné:

8. Najvyšší súd v rozhodnutiach vydaných do 30. júna 2016 viackrát (viď napríklad sp. zn. 1 Cdo 6/2014, 3 Cdo 209/2015, 3 Cdo 308/2016, 5 Cdo 255/2014) uviedol, že právo na súdnu ochranu nie je absolútne a v záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha určitým obmedzeniam. Toto právo, súčasťou ktorého je bezpochyby tiež právo domôcť sa na opravnom súde nápravy chýb a nedostatkov v konaní a rozhodovaní súdu nižšieho stupňa, sa v občianskoprávnom konaní zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých občianskoprávny súd môže konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania pred občianskoprávnym súdom, vrátane dovolacieho konania (I. ÚS 4/2011). Otázka posúdenia, či sú, alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu. Dovolanie nie je „ďalším odvolaním“ a dovolací súd nie je (nesmie byť vnímaný ako) tretia inštancia, v ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie odvolacieho súdu. Tejto mimoriadnej povahe dovolania zodpovedá aj právna úprava jeho prípustnosti.

9. Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP). Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP.

10. Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 CSP). Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (porovnaj § 428 CSP). Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu podľa § 447 písm. f/ CSP, je (procesnou) povinnosťou dovolateľa vysvetliť v dovolaní, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a označiť v dovolaní náležitým spôsobom dovolací dôvod (§ 420 alebo § 421 CSP v spojení s § 431 ods. 1 CSP a § 432 ods. 1 CSP). V dôsledku spomenutej viazanosti dovolací súd neprejednáva dovolanie nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom (2 Cdo 225/2016, 3 Cdo 173/2017, 5 Cdo 87/2017, 8 Cdo 67/2017).

11. V danom prípade dovolateľka vyvodzuje prípustnosť jej dovolania z § 421 ods. 1 písm. a/ CSP. V dovolaní ako dovolací dôvod namietala, že rozhodnutie odvolacieho súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení, konkrétne na nesprávnej aplikácii ustanovenia § 454 Občianskeho zákonníka. Tvrdí, že odvolací súd sa nezaoberal otázkou absolútnej neplatnosti zmluvy o úvere, ktorá má zásadný význam pre kvalifikáciu skutkovej podstaty bezdôvodného obohatenia, súdy nesprávne vyhodnotili výsledky vykonaného dokazovania a dospeli k nepodloženému záveru, v zmysle ktorého žalobkyňa nie je v žiadnom dlžníckom, resp. poddĺžníckom alebo ručiteľskom vzťahu zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere.

12. Podľa názoru dovolacieho súdu v prejednávanej veci dovolateľka síce formálne označila za dovolací dôvod nesprávne právne posúdenie veci v zmysle § 421 CSP, no vychádzajúc z obsahu jej dovolania neuviedla konkrétne, ktorú právnu otázku riešil odvolací súd nesprávne a v čom táto nesprávnosť spočíva, ale namietala nesprávne hodnotenie dôkazov súdmi v základnom konaní. Namietala teda v skutočnosti skutkové závery. Právnym posúdením veci je aplikácia práva na zistený skutkový stav. Je to činnosť súdu spočívajúca v podradení zisteného skutkového stavu pod príslušnú právnu normu, ktorá vedie súd k záveru o právach a povinnostiach účastníkov právneho vzťahu. Súd pri právnom posúdení veci rieši právne otázky, nie skutkové, preto nemožno dovolanie podané pre nesprávne právne posúdenie veci odôvodniť spochybnením skutkových záverov odvolacieho súdu, ktorých riešenie predchádzalo riešeniu právnych otázok. Dovolateľka tak v podstate nenamietala právne posúdenie veci odvolacím súdom, ale jeho skutkové závery, ktoré nie je dovolací súd oprávnený preskúmať, pretože v zmysle ustanovenia § 442 CSP je viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil odvolací súd. Takto vymedzený dôvod dovolania preto nemožno považovať za vymedzený v súlade s ustanovením § 428 CSP. Táto

skutočnosť zakladá dôvod na odmietnutie dovolania aj podľa § 447 písm. d/ CSP.

13. V prípade uplatnenia dovolacieho dôvodu, ktorým je nesprávne právne posúdenie veci, je riadne vymedzenie tohto dovolacieho dôvodu v zmysle ustanovenia § 432 ods. 1 CSP nevyhnutným predpokladom pre posúdenie prípustnosti dovolania v zmysle § 421 ods. 1 CSP. Len konkrétne označenie právnej otázky korešpondujúcej s právnym posúdením veci, ktorú podľa dovolateľky riešil odvolací súd nesprávne, umožňuje dovolaciemu súdu posúdiť, či ide skutočne o otázku, od ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu a či sa odvolací súd pri jej riešení odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu (uplatnený dovolací dôvod v zmysle § 421 ods. 1 podľa písm. a/ CSP). Pokiaľ žalobkyňa pod dovolací dôvod § 421 ods. 1 písm. a/ CSP zahrnula aj námietku nepreskúmateľnosti rozhodnutia odvolacieho súdu táto jej námietka sa z hľadiska obsahu (§ 124 ods. 1 CSP) týka procesného postupu súdu a nespadá pod právne posúdenie. Dôvody zakladajúce prípustnosť dovolania treba dôsledne odlišovať od dôvodov, ktoré zakladajú opodstatnenosť dovolania, preto vo vzťahu k uplatnenému dôvodu (§ 421 ods. 1 písm. a/ CSP) sa dovolací súd touto námietkou nezaoberal. Na tom, že nesprávne právne posúdenie veci nezakladá vadu zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f/ CSP zotrval aktuálny judikát R 24/2017.

14. V súvislosti s podaným dovolaním smerujúcim proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené rozhodnutie súdu prvej inštancie, ktorým jej nebolo priznané oslobodenie od súdnych poplatkov, takéto rozhodnutie nie je rozhodnutím vo veci samej ani konečným rozhodnutím o veci vymedzenej žalobou/návrhom (viď napr. publikáciu Civilný sporový poriadok, Komentár, C. H. Beck, Praha, 2016, str. 1353 až 1355). Dovolanie podané proti takémuto uzneseniu odvolacieho súdu je bez ďalšieho neprípustné.

15. Z vyššie uvedených dôvodov najvyšší súd odmietol dovolanie žalobkyne podľa ustanovenia § 447 písm. c/ a d/ CSP.

16. Najvyšší súd rozhodnutie o nároku na náhradu trov konania o dovolaní neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

17. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.